

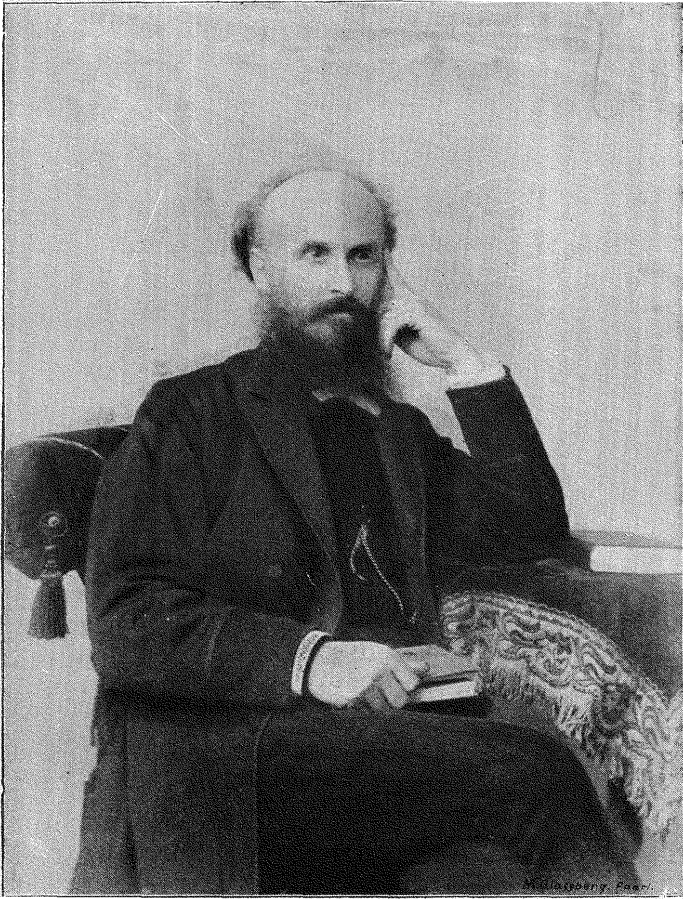
Unibersiteit van Pretoria

*Aan die biblioteek geskenk
deur*

DR. C.F. HUGO.

W.P.—49754—9/4/63

Gribble en Seun, L'eerl

*Niet ik, maar de genade
Gods, die met mij is.*

S. Joubert.

DS. S. J. DU TOIT. IN WEG EN WERK.

'N PERIODE VAN AFRIKAANSE OPLEWING

DEUR

J. D. DU TOIT.

"Niet vergeten van onze doden is niet genoeg. Er kan zo dikwels veel ook voor onze doden nog gedaan worden. Om hun eer en goede naam te verdedigen tegenover miskennis en laster. Om een werk dat ze onafgedaan lieten, voor hen af te werken. Om in hun geest voort te arbeiden, opdat de invloed, die van hen uitging, nawerke. Bitterheden weg te nemen, die als onkruid tussen hen en hun omgeving waren opgeschoten. Hun naam en hun nagedachtenis in ere te houden."..... *Kuyper*, In Jezus Ontslapen, bl. 165.

PAARL:

Paarl Drukkers Maatschappij Beperkt.

1917.

VOORWOORD.

In 1909 het 'n Afrikaanse literator aan 'n Paarlse vriend gevra of dit nie moelik was om enige lewensbesonderhede aangaande Ds. Du Toit te verkry nie. Die versoek werd aan Ds. Du Toit meegedeel en hij was gewillig om daaraan te voldoen.

Die skrywer van hierdie boek was toen juis in die Boland en sou met syn vader enige weke deurbring aan die stille strand van Hawston. Daar werd dan ook aan hom die lewensskets gedikteer, wat in hierdie biografie aan die leser stuksgewyse word meegedeel. Tegelykertyd het Ds. Du Toit nie onduidelik te kenne gegee nie, dat dit sijn begeerte is, dat ondergetekende 'n lewensbeskrywing van hom sou saamstel.

Na die dood van Ds. Du Toit (in 1911) werd met die werk 'n begin gemaak, en hoewel drukke ambs-besigheid dikwels die voortgang vertraag het, kon ewewel enige jare gelede die laaste hand aan die werk geleg word.

Daarna was daar opnuw vertraging, deurdat oorlogsomstandighede ingetree het, wat aan die drukker en uitgewer allerlei struikelblokke in die weg gelê het. Gelukkig is ons nou so ver, dat die langverwagte aan die belangstellende leser kan aangebied word.

Vir die skrywer hiervan was die saamstelling van hierdie boek allereers 'n werk van piëteit. Groot eerbied vir die persoon en werk van sijn vader vervul hom, en die nagedagtenis van 'n hooggeskatte vader sal die dankbare seun 'n altydblijwende seën wees.

Hierbij kom die oorweging, van verskillende kante kenbaar gemaak, dat dit 'n groot skade vir ons Afrikanerdom sou wees als die lewe en werk van hierdie Afrikaner in vergetelheid sou raak.

Dit was in kort die redene waarom die skrywer hom dankbaar en blij tot die moeilike maar grootse taak geskik het, in die hoop dat die tyd gekom het, dat in ruimer kring gehuldig kan word, die onsterflike dienste van 'n man, wat hom met hart en siel gegee het aan die belange van sijn Afrikanervolk.

Een omstandigheid moet bij die lees veral nie vergeet word nie. Ds. Du Toit was 'n Ismaël: sijn hand was teën almaal, en almaal sijn hand was teën hom. Dit was sijn roeping om alleen te staan en harde dinge te sê.

Bij die beskrywing van sijn lewenstaak was dus wijsheid en takt 'n hoofvereiste, en die skrywer wil hier die opregte versekering gee, dat hij sijn uiterste bes gedoen het om bij oue gevoelighede verbij te skram en om oue wonde nie seer te maak nie.

Vandaar dat deurgaans geen kritiek ge oefen en geen beoordeling van persone en gebeurtenisse gegee word nie. Die dag daarvoor sal well later aanbreek. Die skrywer wou volstaan met die blote mededeling van *feite* (soveel molik in sitaat); feite wat kan strek om die grondslae van ons volkslewe beter te leer ken.

Die gedikteerde lewensskets, waarvan reeds melding gemaak is, word letterlik afgedruk, hoewel dit oorspronklik nie vir publikasie bestemd was nie. Ons het gemeen, dat dit vir die toekomstige geskiedvorder van belang sal wees om te weet, hoe Ds. Du Toit *self* oor sijn lewe en lewensgebeurtenisse geoordeel het. Vanself sal dan sijn mededelings op die goudskaal van historiese kritiek geweeg word. Ook dus bij openbaarmaking van daardie lewensskets was dit geensins die bedoeling om seer te maak nie. Wat minder gepas gelijk het, werd dan ook onverbiddelik geskrap.

Biesondere dank kom toe aan Oom Lokomotief en mnr. C. P. Hoogenhout, wat die persproewe nagelees het en so goed was om die skrywer hier en daar op leentes te wijs of kleinere onnouwkeurighede te korrigeer.

En so stuur ons die boek die wereld in, met die hoop dat een ding duidelik sal blyk, n.l. dat Ds. Du Toit die opbouw van sijn volk gesoek het op die grondslag van *godsdienst, taal en nasionaliteit*. Hij het die drie nie van mekaar geskei, om dan met een of twee daarvan weg te loop nie. In die opsig was sijn werk *enig*; en tewens 'n *harmoniese geheel*; 'n ideaal van volkome nheid. Die drie sáám—voovaderlike godsdienst, eg-Afrikaanse taal en onvervalste Afrikaanse nasionaliteit—is die enigste fondament wat duursaam ons volkslewe sal kan skraag en verhoog.

Mog die Heere sijn seën aan die werk verbind.

DIE SKRIJWER.

Potchefstroom,

25 Julie, 1917.

INHOUD.

HOOFSTUK I.

ELRSTE LEWENSTIJD.

Voorgeslag; Grootouers en ouers; Die Seun; Skooldaë; 'n Jeugdige worsteling; Die grote opwekking; Studietijd; Transvaalse reis; Uit 'n reis-beskrijving; Uit die reisjoernaal; Terug in die Kaap Kolonie	1

HOOFSTUK II.

NOORDER PAARL.

Stigting Noorder Paarl gemeente; Die gewenste man; Profesie verklaring; Kandidaat vir die Parlement; Keelkwaal; Op reis; Spurgeon gehoord; Blomme; Naar die Ooste; Rachel's 'graf; Roeping naar Transvaal; Afskeid.	16

HOOFSTUK III.

C. N. O.

Die Gymnasium; Die kwaai boekie; 'n Swerm beoordeelaars; Die uitwerking; Die nasionale gevaar; Ds W. P. de Villiers; In die Parlement; Die Afrikaanse Bond; Die jaar 1885; Mnr. Jan Hofmeyr; Nie almal tevrede nie; Superintendentskap; Die Transvaalse skoolwet; Toeligting; "Geen Smid in Israel;" Gedenkskool van die Hugenate; Die medium-kwessie; Eerste aanstalles; Gesukkel; Ds. F. S. du Toit; Latere lotgevalle; 'n Belangrijke stuk.	34

HOOFSTUK IV.

DIE GENOOTSCHAP VAN REGTE AFRIKANERS.

Die Stigting; Notule; 'n Insident; Geheimhouding; Werk van die genootschap; 'n Geskiedenisboek; Finansies; Vereniging met die Hollandse Genootskap; Die lede van die Genootskap.	65

HOOFSTUK V.

DIE AFRIKAANSE PATRIOT.

Wie was "Oom Lokomotief"? Sijn eerste artikel; Sijn invloed; "Oom Lokomotief" en die Sinode; "Oom Lokomotief" en s'n vrinde; "Oom Lokomotief" en s'n viiande; "Oom Lokomotief" s'n sonde.	86

HOOFSTUK VI.

DIE AFRIKAANSE TAAL.

- Die begin; Betekenis van Mnr Pannevis; Houding van Nederlanders; 'n Spreek- en skryftaal; Spelling; Die nasionale oorweging; Vijandskap; Twijfelmoedigheid: 'n Program van werksaamheid. 99

HOOFSTUK VII.

STRIJD VIR DIE AFRIKAANSE TAAL.

- Ware Afrikaners; Die eerste stoot; 'n Legende; Verkoop van Hollandse boeke; Die tweede stoot vorentoe; Petisies; In die parlement; Dr. Theoph. Hahn oor Hollands; Die oorwinning; Dank; Die Taalbond; Die Taalbond eksamens. 121

HOOFSTUK VIII.

DIE AFRIKANER BOND.

- I. Eerste beginsels:* Eerste roering; Grond gedagtes; Is dit molik? Die "Zuid Afrikaan" toeligtig van die plan; Die Albertse B. B Vereniging; Weerklank bij die volk: Stigtings vergaderings; I. Beginsels; II. Doel; III. Middele; IV. Inrigting (organisasie); V. Geldsake (administrasie). ... 140
- II. Wordende Dinge:* Die eerste takke; Praktiese wenke; Eerste werksaamhede; Waarom g'n Boere Vereniging? Wrijiwig; Verstandhouding; Teenstand; Die taal van die Bond; Planne vir 'n kongres; In die Vrijstaat; In die Transvaal; Sentraal Bestuur; Vereniging van Bond en Boerevereniging; Die Konstitusie; Die piramide omgekeer. 140

HOOFSTUK IX.

'N PROGRAM VAN BEGINSELS EN DIE EIGEN-VLAG-KWESSIE.

- Een staatkundige Program; Program van beginselen van Afrikaner Bond; Verklaring; Geskiedenis van die Program; Van waar die teenstand? 'n Nuwe Program; Die Eigen-Vlag kwessie; 'n Stout kind. 185

HOOFSTUK X.

OPLEWING IN DIE KAAPKOLONIE.

- Hoe die toestand was; Beaufort West eleksie; Die Albert eleksie; Die Bazuins geklank; Immigrasie en Konfederasie; Die ontwaking en die vrijheids oorlog; Die vergaderinge; Resolusies; Die geldinsameling; Mediese hulp; Hulde; Boerewinkels en Handelsverenigings; Banke; Landbou; Verdere werksaamhede; Nehemia. 203

HOOFSTUK XI.

DIE TRANSVAALSE ANNEKSASIE EN DIE VRIJHEIDSOORLOG.

Shepstone se proklamasie; Lijdelik verset; Invloed van die "Patriot"; 'n Micha onder die Profete; Vergadering en memories; Sir Bartle Frere, Ijdelik Verset; Die Vrijheids Oorlog; "Dit is Gods Vinger"; Feesvreugde; Die Trekboere ... 222

HOOFSTUK XII.

TRANSVAAL-PERIODE.

Aankoms in Transvaal; Die nuwe vaderland; Die "Volkstem" en die Onderwyswet; Waarom geen Engels? "Beeft Tirannen—wij groeien op"! Grote smart; Opdrag; Haar sterwenslot, Konsessie-Politiek; Die Bechuanaland kwessie; Laster; Tweede huwelik; Goudmijn-ontginning; Afrika en Transvaal; Pionierswerk. ... 239

HOOFSTUK XIII.

DIE TRANSVAALSE DEPUTASIE.

Op die water; Westminster Abbey; Standbeelde vir Suid-Afrika; In Holland; Bij 'n skool; Daadwerklik hulp; "Tel vir mij tien af"; "Uw kloeke opstand"; Nederlands en Christelik; "In de handen van de Brit"; 'n Ondeugende Versie; Bij die gekroonde hoofde; Ds. Du Toit als reisiger ... 267

HOOFSTUK XIV.

BIJBELVERTALING EN BIJBELVERKLARING.

Eerste stappe; Ses jaar stilte; Verdere voortgang; Teenstand; 'n Ander koers; Voor die Synode; Die Transvaalse Goud; Manier van werk; Bijbelverklaring; Dagboeke; Profesie-verklaring; Begin van die arbeid; Die "Onvervulde Profetien" Algemeen oorsig van die boekie. ... 285

HOOFSTUK XV.

LATERE LEWENSTIJD.

Die Patriot in 1860; Britse kusbeskerming; Bij oud Europa ter school; Persarbeid; "Sambesia;" Oudheidkunde; Ere aan wie ere toekom; "Die Koningin van Skeba"; Die Jameson-Inval; I. "Standpunt door ons ingenomen;" II. "So ver en niet verder" Maar wat omtrent Rhodes? Wat nu gedaan? "Het Dagblad;" "Magrita-Prinsloo;" "Ons Klijntji." "Ons Taal;" Wat heeft Engeland ermee te doen? Prof. Cachet oor "Die Patriot;" Rhodes s'n geld. ... 312

HOOFSTUK XVI.

STRIJD VIR DIE OUE WAARHEID.

"De Getuige;" Doel en Beginsele; Lewensloop; De "Stemmen des Tijds;" Geloofsgenesing; Afskaffing; Die Sabbattariers; Gert Beukes; Die Apostoliese Broeders; Andere Dwalinge; Opwekkinge en speciale dienste; Bidure; Nuwe uitstorting; Kinderharp; Die Evangeliese Gesange; Die "Tafel des Heeren;" Gereformeerde Kerkreg; Prediking; Bekendstelling Gereformeerde leer; Kerkformasie; Kruiskerke; Herderlik kwartaalsreise	337

HOOFSTUK XVII.

PERSOONSBESKRIJWING.

Uitwendige verskijning; 'n Lewensdag; Sijn Emosionele (gemoeds-) lewe; Familie-liefde: Liefde tot die natuur; Liefde tot Land en Volk; Haat en toorn; G'n vrees; Nuwsgierigheid of belangstelling; Vreugde en Droefheid; Hope; Verstand; Sijn wilsvermoge; Sijn aesthetiese lewe; Godsdienstige lewe.	378

HOOFSTUK XVIII.

LEWENS-END.

Begin van die smarte; Onder pijn en smarte; Door diepe wateren; Herderlik skrijwe; In gemeenskap des lijdens;" "In de smeltkroes der beproeving;" 'n Ander slag; 'n Samenkoms: "Euthanasia;" "Als sijn dag gaan sterwe;" "Zwijg Gode;" Begrafnis: "In Geregtigheid."	407

BIJLAGE A.

Lijs van boeke deur Ds. Du Toit geskrewe	426
Getuigenisse omtrent Ds. Du Toit...	433
Enige van sijn Gedigte	546

BLADWIJSER.

A.

Adendorff-trek	313. 316
Adresse Noorder Paarl	13
Venterstad	13
„Afgeperste Getuigenis’	313. 329
Afrikaanse Taal 67, 71, 94,	
99, 101, 149. Almanak 73.	
eerste boek 100; eerste	
liefde vir, 9; eerste preek	
99; eksklusiviteit 116; in	
offisiële kringe 109, 112;	
„Patriots’” 137; saak van	
gebed 118; spraakkuns	
67, 71, 72; skriftaal 108,	
109; spelling 111; taal-	
kongresse 119; taal ver-	
raaier 113; teestand 114,	
115; twijfelmoedigheid	
115; voorlopers 108;	
woorde-boek 67.	72.
Afskaffing	345
Albert (Kiesafdeling)	43,
127, 157,	207
Anneksasie (van T.vl.) ...	90
Apostoliese Broeders	350
Argus	261, 314
Avondmaal (laaste)	417

B.

Baelaerts van Blokland ...	275
Banketsaal (in België 280)	
in Berlijn	281
Basaars	365
Beaufort West en C.N.O.	
39; -eleksie	206
Begravenis op see	24
België en ons handel	216
„Bende der Hope’”	248
Beukes (Gert)	350
Bidure 8, 94, 355; Pinkster	356
Bismarck	282
Bijbel in Afrikaans 65, 66,	

67, 71, 94, 100, 162, 241,	
285, 374; begin 295; be-	
sluit 286; besware 287;	
punte 288; redene. 287;	
sinode 292; state verr-	
aling 291; teestand 289;	
vertaalde boeke	297
Boere-reun (12 jarige)	277
Boere Be-kermings Vereni-	
ging 140, 150, 163, 165,	
167, 176	179
„Bond’” (Afrikaner) 42, 79,	
161, 212; aankondiging	
143; Amajuba 156; be-	
ginsels 154; Calvinia 156;	
doel 149, 155, 197; Ds.	
du Toit 182, 183; Hope	
Town 152, 156; ingang	
bij die volk 151; kong-	
gresse 170, 173, 177;	
konstitusie 180, 185, 192;	
middele 155; „Onze Jan’”	
141, 145, 156, 176, 182;	
organisasie 155, 159; Pe-	
trusville 152, 157; plaas-	
like besture 149; regi-	
strasie 156; Republieke	
(in) 141; O.V.S 171,	
T.vl. 172; republikeins	
174; Stellenbos 142; stig-	
tingsvergaderinge	152, 156
Bosman (Ds.)	254, 404
Brand (Pres.)	168, 206
Brill (Dr.)	100, 107
Brits en Buitenlands B. Ge-	
nootskap	66, 67, 286

C.

Cachet Frans Lion 10, 20,	
76, 78	
Cachet Jan Lion, Prof. 47,	
74, 110, 112, 181, 193,	

- 206, 220, 238, 260, 291,
327, 333, 366, 368
Changuion Dr. 107, 127
„Charter” van Rhodesia 320
Christelike Politiek 199
C. N. O. 16, 17, 34
Afrikaner Bond en— 42;
beginsel en doel 52, 53;
grondslaë 245; Kerk en—
38; Kerk Geref. en— 42,
45; nasionale gevaar 39;
parlement 40; petisies
41; Pres. Kruger 242;
staat 60; teëwerking 38, 44
- D.
- „Dagblad” 326
Dagboeke 299
Dameskool, Holland be-
sock aan 275
De Geyter 279
Delgo spoor 268, 270
Demokratiese staatsleer 158
Deputasie T.vlse. 1883
'84 267, 274, 381
Derby 269, 272
De Villiers, Ds. W. P. 22,
39, 40, 45, 46, 129, 143,
206, 236, 300, 360, 371
De Villiers, Lord 127, 168
De Villiers, A. B. 213
De Vos, Prof. 138
De Waal, Sir N. F. 182
Disputasies 345, 348, 350, 351
Docent Paarl Gymnasium 16
Dood van kleindogter 392
394; oudste dogter 416;
oudste seun 408; vrouw
(eerste) 248—255; Ds.
du Toit 418—425
Draper David 266
Duitse Hof 281
Du Toit, Ds. A. F. 8, 353
Du Toit, Ds. C. W. 4
Du Toit, D. F. 84
Du Toit, D. F. („Lokomo-
tief” 141
- Du Toit, D. S. A. ... 381, 385
Du Toit, Ds. F. S. 57, 292, 293
Du Toit, Ds. S. J. sie
„Persoonsbeskriwing.”
Dwalinge 352
- E.
- Eie vlag kwessie 163, 187,
190, 194, 199, 315
Engelse taal 107, 123
„Charter of Justice” 123;
op skool 55, 246
Engelse beskawing 383
Engelse Setlaars 205
Esselen, Adv. E. 214, 237, 267
- F.
- Faure, Dr. Ph. 10
Freesvreugde 236
Fourie Joesop 11
Frere, Sir Bartle ... 231, 232
„Froude se plan” 200
- G.
- Gawes Vrije 16, 18, 20
Gebed 118, 230, 296
„Gedachten des Vredes” 332
Gedenkskool 53, 55, 56, 60
„Geen Smid in Israël” ... 52
Geloofsgenesing 343
„Genootskap van Regte Af-
rikaners” 65, 66, 67, 68,
69, 72 (uitgawes), 74, 75,
79, 141, 286
Geografiese Genootskap
van Portugal en Frank-
rijk 284
„Gereformeerde Kerk” ... 413
C. N. O. 42, 45
Gesange Evangeliese 361
„Geskiedenis van Josef” 100
„Geskiedenis van Ons Land” 75
„Getuige” 66, 337, 340;
Doel en beginsels 339
Gymnasium, Paarlse 9, 16, 34
oprigting 35; pastorie 18

Gladstone	211, 269	„Jan Wat Versies Maak”	74
„Godsdiens en Nasionaaliteit”	244	„Jan Twijfelaar”	99
Goudvelde Randse 246, 263	294	Jingoïsme	143, 205
„Groete der Vaal Rivier aan de Burgers van V.S. en T.vl.”	173	Jooste, Ds.	13
H.		Jorissen, Dr.	267, 271
Hahn, Dr.	133	Joubert, Gnl. P. J. 92, 141, 225, 240, 257,	267
Handelsvereniging	162, 215, 217	Joubert Wed. (skoonmoeder)	382, 402
Hazenberg	343, 344	K.	
Hoffman, Dr. 138, 141, 193,	197	Kaapstad	14
Hofman, T. S. A.	398	Keelkwaal	22, 239
Hofmeyr, J. H., „Onze Jan” 34, 44, 46, 65, 78, 87, 110, 121, 126, 129, 135, 136, 140, 141, 165, 176, 182, 193, 196, 197, 199, 211, 219, 312, 313, 316, 401		Kerkreg Gereformeerde	362
Hofmeyr, Prof.	9, 285	Kerkstandpunt	367
Hollands 122, 123, 133, 142, adresse 136; Afrikaan, en 107, 124, 125; boeke „feite” 132; „halweaal” 127; Hofmeyr moeie 135; oorwinning 134; Paarl 128, 129; parlement 128, 129, 131, 133; petisies 129, 133, 134; sinode 127, 129		„Klaas Waarsegger”	73, 99
Hollanders en Afrikaanse Taal	102, 121	„Kleinbos”	1, 59, 407
„Hollandse Genootskap”	78	Konfederasie	200, 209
Hoogenhout, C. P. 17, 71, 73, 74, 75, 77, 84, 86, 100, 102, 286,	304	Konsessie politiek 240	255, 329
I.		Konsiliasie politiek	326
Immigrasie	10, 205	Konvensie van Pretoria	258, 267
J.		Konvensie van Londen ...	269
Jameson inval 119, 256, 322		Kotzé, Dr.	10
„Jan, Oom”	73, 74	Kruger, Pres. 92, 174, 224, 225, 239, 242, 267, 268, 362,	401
„Jan, Neef”	74	Kruis Kerke	369
		Kruis Vallei	14
		Kuijper, Dr. A. 23, 269, 276,	277
		Kwartaalsreise herderlike	373
		L.	
		Landbou	218, 312
		Landvatterij	313
		Langham, Sir Dale	60
		„Langlaagte Estate’	241
		Laster	261
		Leyds, Dr.	240, 271, 401
		„Lokomotief” 4, 21, 22, 56, 58, 65, 83, 86, 87, 89, 91, 93, 94, 97, 111, 124, 206, 316, 329,	390
		Louw „oupa Klaas”	408
		„Lover Kransen”	274
		Lijkredene	365
		Lijdensgemeenskap	414

- M.**
- Malherbe, Gideon 75, 84
 Mansvelt, Dr. 107, 137
 McMurdo 268, 270
 Medium-kwessie 54, 123, 246
 Memories 229
 Merriman (Bond) 130, 168
 „Misdadig Engeland” ... 229
 Miskennig 122, 182
 Moeder van Ds. du Toit 3, 283
 Moorrees Prof. 23, 137
 Murray, Dr. A. 9, 17, 19,
 20, 300, 370, 378
- N.**
- Naam familie 1
 Nasionale Bank ... 161, 212, 218
 Nasionaliteits gevoel 39, 95,
 112, 139, 191, 149, 164
 Naturelle kwessie 189, 278
 „Noordse Volke” 302
 Nuwe voorstellinge 391
- O.**
- Olijfkultuur 220
 Opleidingskool, Pretoria ... 247
 Onderlinge Bijeenkoms 356
 : 358, 374, 375, 376
 Ongeluk 411
 „Ons Klijntji” ... 120, 327, 341
 „Ons Taal” 381
 Onvervulde Profesië 303—311
 Ouers 3
 „Ou Ta” en „Ou Aja” ... 4
- P.**
- Paarl 128, 130, 138, 210,
 229, 232, 322
 „Paarl, Noorder” 14, 16, 18
 adresse 32; afskeid 31,
 33; beroep 18; bevesti-
 ging 19; gestig 16, 17;
 intree-rede 20; vrije gawes 16
 Paarl Drukkers Maatskapp-
 pij 74, 75, 341
- Paarl-Pretoria goud maats.
 241, 265
 Patois 115, 134, 136, 286
 Patriot 41, 66, 72, 78, 88,
 90, 92, 93, 94, 110, 126
 131, 208 (anti-enge's)
 224, (invloed van), 226
 (annek'asie) 232 (Bart'e
 Frere) 333 (einde).
 Patriot en sij vijande 95, 96
 Patriotiese Preke 243
 Pannevis 5, 9 (Afr. taal),
 58, 80, 100, 101, 102, 285, 328
 Persoonsbeskriwing 378
 aesthetiese lewe 403; ar-
 beidsaamheid 401; be-
 leefdheid 385; blijmoe-
 digheid 392, 395; frans-
 man 385, 391; geheue 5,
 397; godsdienstige lewe
 7, 404—406; grootmoe-
 digheid 388; handskrif
 402; hope 395; jeug 4,
 5; liefde 381; liefde vir
 blomme 25, 386; liefde
 vir huislike kring 283,
 384; liefde vir familie
 383; liefde vir moeder
 382; liefde vir natuur
 386; liefde vir see 390;
 matigheid 401; onvrij-
 moedigheid 6, 283; op
 die plaas 381; presies-
 heid 402; smaak 380;
 vader-als 381; verge-
 wensgesindheid 388;
 vlugheid 397; volharding
 395; vrees 389; vrend-
 skap 385; wilsvermoge 400
 Petisies 41
 „Plancius” Rede van Dr.
 Kuijper 277—279
 Politikus 21, 343
 Postma, Prof. D. 369
 Pretoria aankoms 32
 Pretoria Gemeente 10, 11
 (beroep), 13.
 Predikante 222, 230

Predikant en lewe	295	Superintendentskap	47, 61, 242
Preekmetode ...	298, 301, 365	Susereiniteit	267, 269
Profesie Verklaring 20 (12 lesinge),	301—311	„Swart Pilleltjies”	47, 181, 198, 200
Profesoraale Benoeming ...	9		

R.

Reisiger als	10, 22, 24, 283, 391
Reitz, ex-Pres.	100, 114, 164, 318
Rhodes, C. J.	130, 257, 312, 313, 314, 316, 323, 324, 335
Robertson, Dr.	10, 13

S.

Sabbattariers	348
Sankey-liedere ...	77
Schreiner, Theo.	345
Selfbestuur	231
Selfstandigheid eise van	317
Seminaries Hugenote	39
Shepstone	223
Siekte van Ds. Du Toit	413
Sinode	90, 91, 168 (Afr. Patriot) 292 (Afr. Bijbel vertaling) 303 („Spren- kend Portret”) 127, 129 (Hollandse taal).
Skooldaë	5
Skoolwet, T.vl.	48, 49
Smit, Genl. Nic.	223, 226, aan die Paarl 267, 272, 273, 274, 275, 282
Sondag	392
Sprigg, Sir Gordon	131
Spurgeon	25
Standbeelde vir S. A.	273
Stellaland en Gosen	240, 255, 287, 259, 269
Stellenbosch ...	142
Stellenbosch student en	Afr. Bijbel
„Stemmen des Tijds”	342, 381
Strewersvereniging	358
Stucki, Mnr.	68
Studietijd	9

T.

Taalbond	136, 138 (Ds. du Toit) 138 (eksamens).
Taalmonument	121
Taal veredeling	115
„Tafel des Heeren”	362
„Tarka Heraut” en Afr. Bijbel	250
Transvaal beskawing	12; kerkpartijë 10, 13, 14; kerktoestande 12, 13; re- publikeins 12
Trekboëre	237

U.

Uitgaan (uit die kerk)	368, 372

V.

Van den Heever, D. P.	32, 45, 128, 139, 150, 161
Van der Hoff, Ds.	10
Van der Lingen	3, 8, 9 (Afr. taal), 16, 34 (C.N. O.) 35, 81, 101, 108, 264, 301, 302, 337, 353
„Verblinde onderdane”	... 234
Verbondsleer	366
Verenigd S. A.	248, 264, 315
Verse	9, 124, 136, 173, 215, 235, 280, 281, 367, 416, 420
Verset lijdelyk	223, 233
Vertaalde Bijbelboeke in Afrikaans	297
Volklied, Afrikaanse	56, 70, 73
Von Wielligh	79, 328
Voorgeslag	7, (groot moe- der) 2 (groot vader) 7, (Hugenote bloed)
Vredesbond	333
Vrouw—eerste	243, 248—255
„ tweede	263, 380, 407

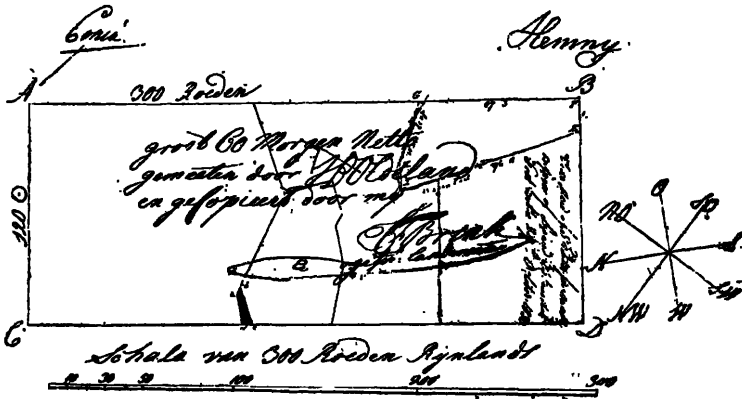
Vrijheids Oorlog	90, 92, 210, 213; drukkers en 236; fonds 212; lijdelijk verset 223, 233; predikante 222	„Magrita Prinsloo”		327
		„Nehemia als Volksher- vormer”		220
		„Onvervulde Profetieën”		303
		„Op Reis”		23
		„Politieke Aardbeving”		312
		„Repliek”		34, 37
		„Sambesia”		312, 319
		„Sprekend Portret”	303, 382, 383	
		„Vrucht des Wijnstoks”		345, 347
		Westminster Abbey		272
		Witbank (Ermelo)		368
		Wilhelm Keiser		282
		Wolseley, Garnet		232
		„Wonderfontein”		227
		Worsteling-jeugdige		6
		„Worstelstrijd der Trans- valers”		76
		Wijkskole		51
		Z.		
		„Zegetocht der Boeren”	... 281	
W.				
„Ware Afrikaner”	53, 65, 73, 122, 140			
Warren, Genl. ...	240, 255, 260			
Waterloo				279
Wellington				14
Werke:				
„Alweer op Reis”				272
„Bedeeling des H. Gees- tes”				358
„Bijbellanden Doorreis”	23, 384, 386			
„Christelike School”	34, 36			
„71 Stelling”	113, 118			
„Geschiedenis Afr. Taal- beweging”	66, 99			
„Koningin van Skeba”	312, 321, 400			

INHOUD VAN ILLUSTRASIES.

Portret van Ds. Du Toit	Vooraan
Transport van Plaas, teenoor bl.	1
Vader en Grootvader „	16
Moeder en Ds. Du Toit. 19 jaar, teenoor bl. ...	17
Woonhuis, met portretten van Outa en Aja teenoor bl.	32
Gymnasium gebouwe en huis van Mnr. Malherbe, teenoor bl.	33
Medewerkers: "Oom Lokomotief", A. Pannevis, G. J. Malherbe, C. P. Hoogenhout, teenoor bl.	48
Medewerkers: Dr. Brill, G. R. von Willigh, S. G. du Toit, teenoor bl.	49
Ds. v.d. Lingen. Ds. F. S. du Toit, D. F. du Toit, Prof. Cachet, teenoor bl.	64
Eerste Notule van Genootschap, teenoor bl. ...	65
Wapen van Genootskap, Gedenkskool, teenoor bl.	96
Ds. Du Toit, als jonge predikant, teenoor bl. ...	96
Eerste no. van Patriot, teenoor bl.	97
Transvaalse Deputasie, Pres. Reitz, Mevr. Joubert, teenoor bl.	112
Mevrouwe Du Toit, (Joubert en Malan), teenoor bl.	113
Laaste Rusplaas, teenoor bl.	424

SINSTORENDE DRUKFOUTE ;

- Bl. 130, 132, 134, 136 bo aan lees "*Strijd vir Hollandse Taal*" in plaas van "Die Afrikaanse Taal."
- Bl. 298 reel 15 van onder af : lees "*gebede*" i.p.v. "bede."
- Bl. 314 reel 13 van bo af : lees "*Verontwaardiging*" i.p.v. "Verantwoordiging."
- Bl. 318 reel 14 van bo af lees : "*eksperts*" i.p.v. "ekperts"
- Bl. 412 reel 15 van onder af lees : 38) i.p.v. 37.
- Bl. 420 reel 3 van onder af lees : "*bo-staande*" i.p.v. "bestaande."

Wy Simon Van der Hel, Raad,
 Extraordinaris van India, Gouverneur
 wegens der Vereenigde Nederlanden
 gebooyerde Oost Indische Compagnie,
 als des voerde Hoops ontuyt des Eylants
 Mauritius en derselver Udoort ende
 onser Raaden, doen te weten,
 Hoe in den jaare 1692. aanden Schybriger
 Francois die Toij in een vollen en loijnen
 Eygendom vergint, bezettaen ende gegeven is,
 gelyk hem vergint, bezettaen ende gegeven is,
 and by deesen, teken Rijk Land gelegen
 onder Drahteynd de kleine, Bod gemeten
 betandende O. ten E. aan de Drahtenberg, W.
 ten N. aan het Land van Peter Beijk,
 E. ten W. aan de hoogte van het Land van Jan
 Mancee, N. ten O. aan de hoogte van het Land

Eerste bladsij van oorspronkelijke Transport van die plaas "Kleinbos," wat sedert die tijd in besit was van die Du Toits familie.